

ΠΡΟΣ: Τα ΔΣ των ΕΛΜΕ

Ενιαία κείμενα για τη β' φάση της αξιολόγησης

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Οι εκπαιδευτικοί αγωνιζόμαστε για την υπεράσπιση των μορφωτικών δικαιωμάτων των μαθητών/τριών μας σε ένα σχολείο συμπεριληπτικό, δημόσιο και δωρεάν, που δε θα διαχωρίζει τους μαθητές και τις μαθήτριες και θα τους προσφέρει ενιαία τη γνώση.

Κοινή διαπίστωση είναι ότι τα σχολεία λειτουργούν χάρη στη φιλοτιμία, στην προσπάθεια και στην προσφορά των εκπαιδευτικών, όπως έδειξε και η περίοδος της καραντίνας. Οι εκπαιδευτικοί, εκτός από τα διδακτικά τους καθήκοντα, διεκπεραιώνουν πλήθος άλλων εργασιών και δραστηριοτήτων, μη σχετικές με το παιδαγωγικό τους έργο, ενώ συνεχώς επιφορτίζονται και με νέα καθήκοντα.

Το ΔΣ της ΟΛΜΕ προτείνει οι Σύλλογοι Διδασκόντων/ουσών να κρατήσουν ενιαία στάση με βάση τις θέσεις του κλάδου, προκειμένου να εμποδίσουν την κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων, συμπληρώνοντας την πλατφόρμα του ΙΕΠ με τα παρακάτω ενιαία κείμενα:

- Σχέδιο Δράσης 1^{ου} άξονα. **Άξονας 1: Διδασκαλία, μάθηση, αξιολόγηση.**
- Βελτίωση των μέσων διδασκαλίας και των συνθηκών μάθησης. Διερεύνηση της επίδρασης των συνθηκών εργασίας και των συνθηκών διαβίωσης των εκπαιδευτικών στην παιδαγωγική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Στην διάρκεια της χρονιάς θα γίνει καταγραφή των συνθηκών που δυσχεραίνουν τη μάθηση, των μέσων διδασκαλίας που χρήζουν βελτίωσης και των προτάσεων επίλυσης των προβλημάτων αυτών. Βασικά σημεία που θα διερευνηθούν είναι ενδεικτικά: το επίπεδο της υλικοτεχνικής υποδομής, η ύπαρξη σύγχρονων υποδομών, εργαστήριων και βιβλιοθηκών η καταλληλότητα των σχολικών εγχειριδίων και των προγραμμάτων σπουδών, η ύπαρξη απαραίτητου εξοπλισμού, τα μαθησιακά κενά λόγω της τηλεεκπαίδευσης, οι ψυχοκοινωνικές συνέπειες της πανδημίας, ο αριθμός μαθητών/τριών ανά τμήμα.

Σημαντικά ζητήματα είναι η ανάγκη επιμόρφωσης των υπηρετούντων εκπαιδευτικών και με απαλλαγή των εκπαιδευτικών από τα διδακτικά καθήκοντα, η δημιουργία ψηφιακού – υποστηρικτικού υλικού για τους εκπαιδευτικούς, η ανάγκη ύπαρξης υποστηρικτικών δομών (ψυχολόγοι, γραμματειακή υποστήριξη, ενισχυτική διδασκαλία, παράλληλη στήριξη κλπ), η

έγκαιρη και πλήρης στελέχωση του σχολείου με εκπαιδευτικό προσωπικό, το παιδαγωγικό κλίμα, οι διδακτικές μέθοδοι.

- Σχέδιο Δράσης 2^{ου} άξονα. **Σχολική διαρροή, φοίτηση**

Υποστήριξη των μαθητών και των μαθητριών που ανήκουν σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες. Διερεύνηση των παραμέτρων που επηρεάζουν αρνητικά την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών/τριών, τη σχέση τους με τη γνώση και τον σχολικό θεσμό.

Οι διεθνείς και εγχώριες μελέτες δείχνουν ότι η σχολική διαρροή παρατηρείται κυρίως σε μαθητές και μαθήτριες που ανήκουν σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες και η αντιμετώπισή της απαιτεί αντισταθμιστικά μέτρα που αμβλύνουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ομάδες αυτές. Η σχολική διαρροή παρατηρείται κυρίως σε μαθητές/τριες που εγκαταλείπουν το σχολείο λόγω οικονομικών δυσκολιών της οικογένειάς τους, μαθητές/τριες με σοβαρά μαθησιακά κενά, μαθητές/τριες κοινωνικών ομάδων για τις οποίες δεν υπάρχουν κατάλληλα συμπεριληπτικά προγράμματα (πρόσφυγες, μετανάστες/τριες, Ρομά κλπ) και μαθητές/τριες που υφίστανται εκφοβισμό και ρατσιστικές συμπεριφορές. Στο πλαίσιο αυτό θα καταγραφούν οι ανάγκες για αντισταθμιστικά μέτρα για τους μαθητές και τις μαθήτριες αυτών των κατηγοριών.

Σχέδιο δράσης 3^{ου} άξονα. **Σχέση μεταξύ μαθητών/τριών**

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών/τριών επηρεάζονται αφενός από τις κοινωνικές συνθήκες και την παρέμβαση της Πολιτείας με συγκεκριμένες μεθόδους και προγράμματα που προωθούν την συνεργασία, την αλληλεγγύη και την κοινωνική συνοχή εντός του σχολείου και αφετέρου το παιδαγωγικό κλίμα που επικρατεί στη σχολική μονάδα και τις παιδαγωγικές μεθόδους που εφαρμόζονται.

Η κατάλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, οι συνεργατικές μέθοδοι, οι παιδαγωγικοί κανόνες, η καλλιέργεια συναισθηματικής ασφάλειας, ενσυναίσθησης, ειδικά εκπαιδευτικά εργαλεία και δομές για την ομαλή ενσωμάτωση όλων των μαθητών με σεβασμό στη διαφορετικότητα είναι οι κατεξοχήν αρχές που η παιδαγωγική επιστήμη θεωρεί απαραίτητες για την εξασφάλιση του απαραίτητου παιδαγωγικού κλίματος. Στο πλαίσιο αυτό, θα γίνει προσπάθεια εντοπισμού των όποιων συγκρουσιακών καταστάσεων υφίστανται μεταξύ των μαθητών/τριών στη σχολική μονάδα και αφού μελετηθούν οι αιτίες των συγκρούσεων αυτών θα εξεταστούν οι μέθοδοι άμβλυνσης των προβλημάτων αυτών.

Σχέδιο Δράσης 4^{ου} άξονα. Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης, συναισθηματικής ασφάλειας και κατανόησης

Σύμφωνα με την παιδαγωγική επιστήμη προϋπόθεση για την δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και κατανόησης μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών αποτελεί η ύπαρξη σταθερής σχέσης μεταξύ τους και η έμφαση στον παιδαγωγικό ρόλο των εκπαιδευτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, αφού καταγραφούν οι παράγοντες που δυσχεραίνουν την καλλιέργεια του αμοιβαίου σεβασμού και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, θα γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, σε συνεργασία με τα εκλεγμένα μαθητικά συμβούλια, προκειμένου να διαμορφωθεί ένα δημοκρατικό παιδαγωγικό κλίμα συνεργασίας και εμπιστοσύνης.

- Σχέδιο Δράσης 5^ο άξονα: **Σχέσεις σχολείου-οικογένειας**

Βελτίωση συνεργασίας με σύλλογο γονέων και κηδεμόνων

Η οικογένεια και το σχολείο αποτελούν τους βασικούς φορείς κοινωνικοποίησης των νέων και για αυτό η αρμονική και συνεχής συνεργασία τους αποτελεί βασική προϋπόθεση τόσο για την διαπαιδαγώγηση των μαθητών/τριών όσο για την μαθησιακή τους εξέλιξη. Τα κίνητρα μάθησης και κοινωνικής συμμετοχής των παιδιών στις δράσεις του σχολείου επηρεάζονται σαφώς από τη στάση της οικογένειάς τους απέναντι στο σχολείο και τους/τις εκπαιδευτικούς. Το σχολείο πρέπει να εξασφαλίζει για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες ισότητα στα μορφωτικά δικαιώματα χωρίς να τα συνδέει με την εύρεση του «καλού» σχολείου ή με την οικονομική δυνατότητα των γονιών ή της «τοπικής κοινωνίας».

Στο πλαίσιο αυτό, θα διερευνηθούν, κατά το δυνατόν, οι ιδιαίτερες συνθήκες των οικογενειών που επηρεάζουν τις μαθησιακές και παιδαγωγικές διαδικασίες και θα επιδιωχθεί η εντατικοποίηση της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας, με συχνές ενημερώσεις των γονέων και συναντήσεις με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων της σχολικής μονάδας.

Σχέδιο Δράσης 6^ο άξονα: **Ηγεσία, οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας**

Βελτίωση της οργάνωσης και της διοίκησης της σχολικής μονάδας με δημοκρατικές διαδικασίες και αποφάσεις

Η συνεργασία των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας με σκοπό την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου προϋποθέτει την κάλυψη όλων των αναγκών και την επαρκή χρηματοδότηση όλων των σχολείων. Σε αυτά τα πλαίσια πολύτιμη μπορεί να είναι η συνεργασία με τους γονείς για την καλύτερη και πιο εξειδικευμένη αποτύπωση αυτών των αναγκών.

Η βελτίωση της οργάνωσης και της διοίκησης της σχολικής μονάδας προϋποθέτει δημοκρατικές διαδικασίες και αποφάσεις, προκειμένου να αξιοποιούνται οι εμπειρίες και οι γνώσεις του συνόλου των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων. Η δημοκρατική λειτουργία της σχολικής μονάδας με την ενεργή συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών, αλλά και -σε περιπτώσεις που αφορούν παιδαγωγικά ζητήματα- του μαθητικού δυναμικού, εξασφαλίζει το απαραίτητο κλίμα συνεργασίας που προάγει το σύνολο των στόχων της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για την βελτίωση της οργάνωσης και της διοίκησης της σχολικής μονάδας θα πραγματοποιηθεί επικαιροποίηση του σχολικού κανονισμού με βάση τις παιδαγωγικές αρχές και καταγραφή των αναγκών του σχολείου σε προσωπικό, πόρους και εκσυγχρονισμό εξοπλισμού και υποδομών.

Σχέδιο Δράσης 7^ο άξονα: **Σχολείο και κοινότητα**

Εξασφάλιση αποτελεσματικών δομών συντονισμού για την ανταλλαγή εκπαιδευτικών πρακτικών

Ο συντονισμός δράσης και η διάχυση καλών πρακτικών μεταξύ των σχολικών μονάδων θα μπορούσε να λειτουργήσει βοηθητικά για όλα τα σχολεία. Θα μπορούσε να συμβάλει στην ενεργοποίηση των συνεργαζόμενων σχολείων σε μια κατεύθυνση υιοθέτησης κοινών δράσεων και αντισταθμιστικών πρακτικών για την ισότιμη μόρφωση των μαθητών/τριών που προέρχονται από στρώματα και κοινωνικές ομάδες που μειονεκτούν και την εν γένει βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που παρέχει το ελληνικό δημόσιο σχολείο προς όφελος όλων των μαθητών/τριών.

Ωστόσο, η υποχρηματοδότηση, η διαρκής κινητικότητα του προσωπικού λόγω του μεγάλου αριθμού συμβασιούχων, αλλά και των συναδέλφων που μετακινούνται σε πολλά σε σχολεία, ο εργασιακός φόρτος των εκπαιδευτικών, που καλούνται πέραν των διδακτικών τους καθηκόντων να διεκπεραιώσουν πλήθος γραφειοκρατικών διαδικασιών δεν επιτρέπει να αναλάβουν οι ίδιες οι σχολικές μονάδες τη δημιουργία σχολικών δικτύων.

Με ευθύνη της πολιτείας πρέπει να δημιουργηθούν αποτελεσματικές δομές διάχυσης καλών πρακτικών, οι οποίες δεν θα καταστρατηγούν το εργασιακό ωράριο των εκπαιδευτικών και δεν θα τους επιβαρύνουν με νέες γραφειοκρατικές αρμοδιότητες, που θα δυσχεράνουν περαιτέρω την εκπλήρωση των παιδαγωγικών τους καθηκόντων.

Σε αυτό το πλαίσιο θα προταθεί στον Σύμβουλο της σχολικής μονάδας να αναλάβει, μετά από συζήτηση με τον Σύλλογο Διδασκόντων, τον κατάλληλο τρόπο υλοποίησης των ζητημάτων αυτών.

- Σχέδιο δράσης 8^{ου} άξονα **Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις**

Βελτίωση ικανοτήτων και γνώσεων

Το εκπαιδευτικό λειτούργημα απαιτεί συνεχή επικαιροποίηση των γνώσεων των εκπαιδευτικών, τόσο σε παιδαγωγικό και διδακτικό επίπεδο όσο και στις εξελίξεις του γνωστικού τους αντικειμένου και των τεχνολογιών που μπορούν να χρησιμοποιούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό θα καταγραφούν οι ανάγκες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας και οι προτάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προσφορότερο τρόπο πραγματοποίησης της απαραίτητης επιμόρφωσης.

- Σχέδιο δράσης 9^{ου} άξονα: **Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα**

Εκπαιδευτικές δράσεις και προγράμματα εστιασμένα στις κοινωνικές και παιδαγωγικές ανάγκες των μαθητών.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι σχολικές δραστηριότητες (περιβαλλοντικά, πολιτιστικά και λοιπά προγράμματα) αποφέρουν μεγάλα παιδαγωγικά οφέλη στους μαθητές και τις μαθήτριες που συμμετέχουν σε αυτά, καθώς ευαισθητοποιούν για σημαντικά ζητήματα και διευρύνουν τους ορίζοντες τους. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές προσφέρουν παιδαγωγικά βιώματα και εμπειρίες, που συντελούν τόσο στη διαπαιδαγώγηση και την μάθηση όσο και στην καλλιέργεια συνεργασίας, συμβίωσης και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών/τριών. Ομοίως, υπάρχουν και ευρωπαϊκά αντίστοιχα προγράμματα τα οποία μέσω της βιωματικής γνωριμίας με άλλους πολιτισμούς και εκπαιδευτικά συστήματα αποτελούν δράσεις υψηλής παιδαγωγικής αξίας. Συγχρόνως αυτή η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών/τριών χρειάζεται να γίνει με την κάλυψη και χρηματοδότηση της πολιτείας, ώστε αυτά τα προγράμματα να μην γίνονται μόνο για μια μειοψηφία των μαθητών/τριών.

Ωστόσο, οι διοικητικές, οργανωτικές και γραφειοκρατικές προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των σχολείων σε ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα είναι εξαιρετικά μεγάλες και χρονοβόρες, σε βαθμό που, συχνά, λειτουργούν ανασταλτικά. Επιπλέον, λόγω της τεράστιας πίεσης που ασκεί η «δίδακτέα ύλη» και η προετοιμασία για τις εξετάσεις, η ανάπτυξη ανεπίσημων προγραμμάτων και παρεμβάσεων ή η συμμετοχή στα γραφειοκρατικά και επίσημα προγράμματα καθίσταται

ιδιαίτερα δύσκολη. Στο πλαίσιο αυτό θα διερευνηθούν οι δυνατότητες της σχολικής μονάδας στην υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων και δράσεων.

Ο Πρόεδρος

Νίκος Παπαχρήστος

Η Γεν. Γραμματέας

Στέλλα Μανουσογιωργάκη